

Preduzetnički informativ

Broj Jun/1-2013

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

U ovom delu časopisa objašnjavamo najbitnije usvojene izmene i dopune Zakona o porezu na dohodak građana:

- Paušalno oporezivanje - Najbitnija izmena je povećanje dozvoljene vrednosti prometa na koji se može plaćati porez od samostalne delatnosti na paušalno utvrđen prihod na 6.000.000 dinara,
- Oporezivanje zarada (primena od 30. maja 2013. godine)
 - Smanjena je stopa poreza na zarade sa 12% na 10%, uz povećanje neoporezivanog iznosa na 11.000 dinara.

Stopa doprinosa za PIO povećala se na 24%, s tim da je 13% na teret zarade ili drugog prihoda, a 11% za poslodavca, odnosno drugog isplatioca.

- Preduzetnici (samooprezivanje i lična zarada)

Utvrđivanje poreza na dobit od poslovanja preduzetnika, koji vodi poslovne knjige (bez obzira da li ih vode po sistemu dvojnog ili prostog knjigovodstva), vrši se samooporezivanjem, a ne rešenjem poreskog organa. Odredbe novog zakona koje uređuju utvrđivanje poreza samooporezivanjem primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

Izuzetno, od 1. jula 2013. godine utvrđivanje poreza samooporezivanjem može da primeni obveznik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti koji se opredeli da počev od 1. jula 2013. godine isplaćuje ličnu zaradu kao svoje mesečno lično primanje, i o tome do 1. jula 2013. godine pisanim putem obavesti nadležni poreski organ.

⇒ strana 2

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBA- VEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

Od 30. maja 2013. godine stupaju na snagu izmene koje se odnose na obavezno socijalno osiguranje osnivača, odnosno članova privrednog društva koje su regulisane Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS" br. 47/2013).

Ukazujemo da osnivači, odnosno članovi privrednog društva socijalne doprinose plaćaju na dva načina i to u zavisnosti ako nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu ili ako su zasnovali radni odnos sa svojim društvom.

⇒ strana 3

RADNO VREME I RASPORED RADNOG VREMENA

Puno radno vreme iznosi 40 časova nedeljno, a može biti sraćeno, nepuno radno vreme, prekovremeni rad, odnosno zaključiti ugovor o dopunskom radu.

Raspored radnog vremena, u toku radne nedelje, se utvrđuje odlukom poslodavca, a primer iste je dat u daljem tekstu.

⇒ strana 4

PRODUŽEN ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA REGRES ZA GORIVO

Produžen je rok za podnošenje zahteva za ostvarivanje prava za regres za gorivo za prolećne radove u poljoprivredi.

⇒ strana 6

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

USVOJENE IZMENE I DOPUNE PORESKIH ZAKONA

U “Službenom glasniku RS” br. 47/13 od 29. maja 2013. godine objavljeni su:

- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji;
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o akcizama.

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

U Preduzetničkom informatoru Maj/1-2013 detaljno smo pisali o najvažnijim predloženim izmenama u Nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana.

U ovom delu časopisa objašnjavamo usvojene izmene i dopune ovog Zakona.

Paušalno oporezivanje

Odredbe novog Zakona, kojima se uređuje paušalno oporezivanje primenjivaće se na utvrđivanje obaveze počev za 2014. godinu, osim odredbe člana 40. stava 2. tačka 4) ovog Zakona, kojim se utvrđuje limit za paušalno oporezivanje, koji se primenjuje od dana stupanja na snagu ovog zakona, tj. od 30. maja 2013. godine.

Prema stavu 2. člana 40. Zakona:

Pravo na paušalno oporezivanje ne može se priznati preduzetniku:

- 1) koji obavlja delatnost iz oblasti: računovodstvenih, knjigovodstvenih i revizorskih poslova, poslova poreskog savetovanja, reklamiranja i istraživanja tržišta;
- 2) koji obavlja delatnost iz oblasti: trgovine na veliko i trgovine na malo, hotela i restorana, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi s nekretninama;
- 3) u čiju delatnost ulažu i druga lica;
- 4) čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti - veći od 6.000.000 dinara;
- 5) koji je evidentiran kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Izuzetno od odredbe stava 2. tačka 2) ovog člana, preduzetniku koji trgovinsku ili ugostiteljsku delatnost obavlja u kiosku, prikolici ili sličnom montažnom ili pokretnom objektu može se, na njegov zahtev, odobriti da porez plaća na paušalno utvrđen prihod.

Oporezivanje zarada (primena od 30. maja 2013. godine)

Smanjena je stopa poreza na zarade sa 12% na 10%, uz povećanje neoporezivog iznosa na 11.000 dinara.

Stopa doprinosa za PIO povećala se na 24%, s tim da je 13% na teret zarade ili drugog prihoda, a 11% za poslodavca, odnosno drugog isplatioca.

Preduzetnici (samooprezivanje i lična zarada)

Utvrđivanje poreza na dobit od poslovanja preduzetnika, koji vodi poslovne knjige (bez obzira da li ih vode po sistemu dvojnog ili prostog knjigovodstva), vrši se samooporezivanjem, a ne rešenjem poreskog organa;

Odredbe novog zakona koje uređuju utvrđivanje poreza samooporezivanjem primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

Izuzetno, od 1. jula 2013. godine utvrđivanje poreza samooporezivanjem može da primeni obveznik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti koji se opredeli da počev od 1. jula 2013. godine isplaćuje ličnu zaradu kao svoje mesečno lično primanje, i o tome do 1. jula 2013. godine pisanim putem obavesti nadležni poreski organ.

Preduzetnici, koji se opredele za isplatu ličnog primanja od 01. jula 2013. godine, moraju da sastave poresku prijavu (PPDG 1) za period od 01.01.2013-30.06.2013. godine i da sastave poreski bilans (PB 2) i dužni su da ih dostave Poreskoj upravi do 30. jula 2013. godine, na osnovu čega će dobiti konačno rešenje o obavezi poreza na prihode od samostalne delatnosti i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za ovaj period. Akontacije poreza na neto prihod za period jul-decembar 2013. godine platiće na osnovu ovog poreskog bilansa i poreske prijave, koji je sastavljen za period januar-jun 2013. godine.

Isplata lične zarade preduzetnika nije obaveza, već je mogućnost. Iznos lične zarade utvrđuje sam preduzetnik, bez bilo kakvih ograničenja. Međutim, ako se lična bruto zarada utvrđuje u iznosu manjem od najniže mesečne osnovice za obračun i plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje, dužan je da doprinose plati na najnižu osnovicu.

Najniža mesečna osnovica za obračun doprinosa za socijalno osiguranje je utvrđena za period od: 01. maja do 31. jula 2013. godine u iznosu od 20.090,00 dinara.

Nastavak na 3. strani

Važno je napomenuti, da na osnovu član 37a. ovog Zakona: Preduzetnicima se u rashode u poreskom bilansu priznaje lična zarada preduzetnika, samo ako je i isplaćena. Isplata neto lične zarade i isplata pripadajućeg poreza i doprinosa na ličnu zaradu vrši se isti dan.

Prilikom donošenja odluke o samooporezivanju, bitno je sagledati sledeće:

Ako se preduzetnik opredeli za isplatu ličnog primanja od 01. jula 2013. godine:

- bruto lična zarada preduzetnika se priznaje kao trošak (samo ako se i isplati) i na taj način se smanjuje osnovica za porez na neto prihod (stopa poreza je 10%) tj. smanjuje se oporeziva dobit koja se utvrđuje poreskim bilansom (PB -2);
- socijalni doprinosi se plaćaju samo na ličnu zaradu prilikom svake isplate, a neće se plaćati na neto prihod utvrđen na kraju godine po poreskom bilansu;
- od 1. jula 2013. godine utvrđuje se porez na dobit samooporezivanjem na osnovu sastavljene poreske prijave (PPDG) i poreskog bilansa (PB-2) za period od 01.01.2013-30.06.2013. godine;
- na bruto ličnu zaradu preduzetnika obračunava se:
 - porez na zarade po stopi od 10%, na umanjenu osnovicu za 11.000,00 dinara i
 - doprinosi za obavezno socijalno osiguranje na bruto zaradu od 37,8% (Dopr. za PIO: 24%, Dopr. za zdrav. osig.: 12,30% i Dopr. za osig. od nezap.: 1,50%).

Primer obračuna lične zarade preduzetnika

Preduzetnik je svojom odlukom utvrdio neto iznos lične zarade u iznosu od 25.000,00 dinara za mesec jul/2013. Preračun neto iznosa u bruto iznos, koji sadrži u sebi pripadajući porez i doprinose, možemo izračunati po sledećoj formuli:

Neto - 1.100,00

0,522

U našem primeru: 25.000-1.100 Bruto zarada = 45.785,44 dinara

0,522

1. Neto zarada	25.000,00 dinara
2. Bruto zarada.....	45.785,44 dinara
3. Porez na zarade (r.br.2-11.000) x 10%	3.478,54 dinara
4. Doprinos PIO (r.br.2 x 24%).....	10.988,51 dinara
5. Doprinos za zdravstv. (r.br.2 x 12,3%).....	5.631,61 dinara
6. Doprinos za nezaposlenost (r.br.2 x 1,5%).....	686,78 dinara

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA

ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS" br. 47/2013), koji se primenjuje od 30.05.2013. godine, izvršene su izmene koje se odnose na obavezno socijalno osiguranje osnivača, odnosno članova privrednog društva.

Najbitnija izmena Zakona se odnosi na ukidanje obaveze plaćanja socijalnih doprinosa na oporezivu dobit privrednog društva po rešenju Poreske uprave.

Ovim izmenama osnivači, odnosno članovi privrednog društva socijalne doprinose plaćaju na dva načina i to u zavisnosti:

- ako nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu ili
- ako su zasnovali radni odnos sa svojim društvom

Plaćanje socijalnih doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu

Izmenama i dopunama Zakona regulisano je da doprinose za osnivača, odnosno člana privrednog društva obračunava i plaća privredno društvo čiji je član.

Za osnivače, odnosno članove privrednog društva koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu, ali u njemu rade tako što predstavljaju ili zastupaju privredno društvo (osnivači, odnosno članovi koji su socijalne doprinose plaćali po rešenju Poreske uprave), obračun i uplatu socijalnih doprinosa vršiče privredno društvo na najnižu mesečnu osnovicu za uplatu doprinosa.

Ovi osnivači imaju pravo na učešće u dobiti privrednog društva.

Radi pravilnog postupanja po odredbama novih izmena Zakona predlažemo da privredno društvo obavezu uplate

Nastavak na 4. strani

socijalnih doprinosa za mesec jun izvrši najkasnije do 31. jula 2013. godina, a za prethodni period, januar-maj 2013. godine, bi trebalo isplatiti akontaciju zaključno za maj mesec, kao i sastaviti finansijski izveštaj za taj period i na osnovu toga poreski bilans, kako bi Poreska uprava mogla doneti konačno rešenje za plaćanje socijalnih doprinosa.

Plaćanje socijalnih doprinosa za osnivača, odnosno člana privrednog društva koji je zasnovao radni odnos u svom privrednom društvu

Osnivači, odnosno članovi privrednog društva koji su zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu su osiguranici fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje osiguranika samostalne delatnosti i doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćaju na zaradu po odbitku, kao i do sada, jer u ovom delu Zakon nije izmenjen. Ovi osnivači imaju ista prava propisana za ostale zaposlene, a pored toga imaju pravo i na učešće u dobiti privrednog društva. ■

RADNO VREME I RASPORED RADNOG VREMENA

*Prema odredbi člana 50. Zakonu o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13) **PUNO RADNO VREME** iznosi 40 časova nedeljno. Radna nedelja traje pet radnih dana. Raspored radnog vremena u okviru radne nedelje utvrđuje poslodavac, u pravnom licu direktor ili zaposleni koga on ovlasti, a kod fizičkog lica preduzetnik ili zaposleni koga on ovlasti. Radni dan, po pravilu, traje osam časova.*

Raspored radnog vremena, u toku radne nedelje, se utvrđuje odlukom poslodavca. Dužnost je poslodavca da o rasporedu radnog vremena i promeni rasporeda obavesti zaposlene najmanje sedam dana pre promene rasporeda radnog vremena. Način na koji će poslodavac obavешtavati zaposlene (dostavljanje lično zaposlenom, putem oglasne table i dr.) nije propisan zakonom, pa se predlaže da se ovo pitanje uredi opštim aktom.

Primer odluke o rasporedu radnog vremena je:

(naziv i sedište poslodavca)

Broj:

Dana:

Na osnovu člana 55. i 192. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS" br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13) i člana ____ Pravilnika o radu, direktor društva ____, dana ____ godine, donosi

ODLUKU O RASPOREDU RADNOG VREMENA

Radno vreme zaposlenih u društvu _____ iznosi 40 časova nedeljno. Radna nedelja traje 5 radnih dana.

Radno vreme zaposlenih u toku radnog dana iznosi osam časova i počinje u _____, a završava se u _____, časova.

Zaposleni imaju pravo na odmor u toku dnevnog rada u trajanju od 30 minuta, počev od ____ do ____ časova.

Zaposleni na poslovima _____, koji rad obavljaju u smenama, poslove obavljaju po sledećem rasporedu radnog vremena:

- prva smena počinje prepodne od ____ do ____ časova,
- druga smena počinje popodne od ____ do ____ časova,
- treća smena počinje u ____ i završava se u ____ časova.

Zaposleni imaju pravo na odmor u toku prve smene u trajanju od 30 minuta, počev od ____ do ____ časova. U drugoj i trećoj smeni pravo korišćenja dnevnog odmora od 30 minuta počinje, za drugu smenu u _____ časova, a za treću u _____ časova.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primenjivaće po isteku sedam dana od dana donošenja.

Rešenje dostaviti:

Direktor

1. zaposlenima

Nastavak na 5. strani

Poslodavac kod koga se rad obavlja u smenama, noću ili kad priroda posla i organizacija rada to zahteva radnu nedelju i raspored radnog vremena može da organizuje na drugi način tako da radna nedelja traje šest radnih dana. Tada se donosi odluka da radna nedelja traje šest radnih dana u okviru 40 časova nedeljno i u tom slučaju i subota je redovan radni dan.

Poslodavac svojim opštim aktom može da utvrdi radno vreme kraće od 40 časova nedeljno, ali ne kraće od 36 časova nedeljno.

Radni odnos može da se zasnjuje sa **NEPUNIM RADNIM VREMENOM** na neodređeno ili određeno vreme, a zaposleni koji radi sa nepunim radnim vremenom ima pravo da zasnjuje radni odnos kod drugog poslodavca i da na taj način ostvari puno radno vreme. U tom slučaju zaposleni zasniva radni odnos sa nepunim radnim vremenom zaključivanjem ugovora o radu sa svakim poslodavcem. Prilikom zasnivanja radnog odnosa kod drugog poslodavca zaposlenom nije potrebna nikakva saglasnost poslodavca kod koga je već u radnom odnosu s nepunim radnim vremenom, niti je potrebno da se zaključuje formalni sporazum između poslodavaca.

Zaposleni koji radi sa nepunim radnim vremenom ima sva prava iz radnog odnosa srazmerno vremenu provedenom na radu, ako zakonom, opštim aktom i ugovorom o radu nije drugačije određeno. Zaposleni s nepunim radnim vremenom ima pravo u punom iznosu na godišnji odmor, a što se tiče naknade zarade za vreme korišćenja godišnjeg odmora. Zaposleni ima zaradu srazmerno zaradi koju bi ostvario da je na radu. Ima pravo i na troškove prevoza za dolazak na rad i povratak s rada i na druge dodatke koji su utvrđeni opštim aktom poslodavca ili ugovorom o radu, u svemu i u obimu kao i ostali zaposleni. Poslodavci, svaki posebno, su dužni da nadležnim službama dostavljaju obrasce (M1, M2, M4) kao i za ostale zaposlene koji radi s punim radnim vremenom.

Zaposleni ne može da zaključi dva ugovora o radu sa punim radnim vremenom.

Zaposleni koji radi sa punim radnim vremenom kod jednog poslodavca ima pravo da zaključi ugovor o dopunskom radu najviše do jedne trećine punog radnog vremena, kod drugog poslodavca (**DOPUNSKI RAD**).

Zaposleni je dužan da radi duže od punog radnog vremena u slučaju više sile, iznenadnog povećanja obima posla i u drugim slučajevima kada je neophodno da se u određenom roku završi posao koji nije planiran - **PREKOVREMENI RAD**. Prekovremeni rad može trajati najduže četiri časa dnevno po zaposlenom i ne može biti duži od osam časova nedeljno, sem u slučajevima koji nastanu kao posledica više sile.

Znači, zaposlenom se može naložiti da radi prekovremeno ako se radi o iznenada povećanom obimu posla koji bi mogao da traje kraće vreme. Ukoliko bi ti poslovi mogli trajati duže, poslodavac mora zaposliti druge zaposlene na određeno vreme.

Prekovremeni rad se posebno vrednuje. Zaposleni ima pravo na uvećanu zaradu u skladu sa opštim aktom ili ugovorom o radu za rad obavljen kao prekovremeni čija se zarada uvećava za najmanje 26%.

Zaposlenom koji radi na naročito teškim, napornim i za zdravlje štetnim poslovima, utvrđenim zakonom ili opštim aktom, na kojima i pored primene odgovarajućih mera bezbednosti i zaštite života i zdravlja na radu, sredstva i opreme na ličnu zaštitu na radu postoji povećano štetno dejstvo na zdravlje zaposlenog - skraćuje se radno vreme srazmerno štetnom dejstvu uslova rada na zdravlje i radnu poslovost zaposlenog, a najviše 10 časova nedeljno - **SKRAĆENO RADNO VREME**. Skraćeno radno vreme utvrđuje se na osnovu stručne analize, u skladu sa zakonom. Zaposleni koji radi skraćeno radno vreme ima sva prava iz radnog odnosa kao da radi sa punim radnim vremenom. Na ovim poslovima ne može se vršiti preraspodela radnog vremena. Odluku o uvođenju skraćenog radnog vremena donosi direktor pod uslovom da postoji stručna analiza za donošenje takve odluke.

O pravu na skraćeno radno vreme koje ima zaposlena žena koja se vrati na rad pre isteka godine dana od rođenja deteta, pisali smo u Preduzetničkom informatoru April/1-2013.

Nastavak na 6. strani

Odmori u toku dnevnog rada, dnevni i nedeljni odmor

Zaposleni koji radi puno radno vreme ima pravo na odmor u toku dnevnog rada u trajanju od najmanje 30 minuta.

Zaposleni koji rade duže od četiri, a kraće od šest časova dnevno, imaju pravo na odmor u toku rada u trajanju od 15 minuta, a zaposleni koji rade duže od punog radnog vremena, a najmanje 10 časova dnevno, imaju pravo na odmor u toku rada u trajanju od 45 minuta.

Odmor u toku dnevnog rada ne može da se koristi na početku i na kraju radnog vremena. Odmor u toku dnevnog rada organizuje se na način da se rad ne prekida. Vreme odmora uračunava se u radno vreme.

Zaposleni ima pravo na odmor između dva uzastopna radna dana u trajanju od najmanje 12 časova neprekidno i nedeljni odmor u trajanju od najmanje 24 časa neprekidno. ■

PRODUŽEN ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA REGRES ZA GORIVO

Produžen je rok za podnošenje zahteva za ostvarivanje prava za regres za gorivo za prolećne radove u poljoprivredi koji se može podneti Upravi za trezor od 01. maja do 15. jula 2013. godine. ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

**Közgazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium**

Preduzetnički informator

Broj Jun/1-2013

**Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvodace**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREDUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2013, Jun/ 1-2013. - Subotica :
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo", 2013-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**